

Verlengd Private Aansluiting - Hoe doe je een pilot

Dit document geeft informatie over het opzetten van een pilot voor VPA. Daarnaast geven we een aantal pilotreferenties.

Waarom een pilot?

Het uitvoeren van een pilot kan een gemeente helpen om kleinschalig de wenselijkheid, consequenties en risico's in kaart te brengen. Het zelf organiseren van een pilot kan zorgen voor draagvlak onder bestuurders, binnen de interne organisatie, en onder bewoners. Het uitvoeren van een pilot kan u ondersteunen in de beslissing om één specifieke vorm van VPA toe te staan in de gemeenten. Verschillende vormen kunnen in de pilot getest worden. Daarnaast kan een pilot ook helpen bij het goed inrichten van werkprocessen in de organisatie.

In Nederland zijn al veel pilots uitgevoerd op het gebied van VPA of is definitief beleid gevormd. Het wiel hoeft dus niet opnieuw uitgevonden te worden. Voordat u met een nieuwe pilot start, is het goed om stil te staan bij wat u wil bereiken. De uitvoerbaarheid en effecten van het toestaan van VPA zijn in pilots elders al getoetst; in plaats van het organiseren van een pilot kunt u op basis van de lijst met uitgevoerde pilots (bijlage 1) de geschiktheid voor uw gemeente bepalen.

De vorm, duur en grootte verschilt per pilot. Maar in veel gevallen wordt de werkwijze overgenomen in het definitieve beleid. In de lijst in bijlage 1 zijn een aantal van de pilot- gemeenten genoemd. Dit betreft een greep uit het totaal aantal gemeenten die VPA toestaan of een pilot hebben gehouden.

Het toestaan of stilzwijgend gedogen van het gebruik van kabelmatten komt in veel gemeenten voor. Dit is de simpelste manier om op korte termijn het laden vanaf eigen terrein te faciliteren. De lijst van bijlage 1 is dus niet representatief voor of VPA wordt toegestaan en in welke vorm die in Nederland of over het algemeen wordt toegestaan. Het is slechts een overzicht met verschillende gemeenten en de toegestane VPA-oplossing.

Inrichting Pilot

Van belang is dat de pilot bekend is in de organisatie. Informeer collega's van andere domeinen dat er een pilot gaat plaatsvinden. Met name het fysieke domein is van belang, stem goed af met wegbeheerders.

Een pilot bestaat uit vijf overzichtelijke stappen:

Voorbereiding/ Pilotplan

Maak een pilotplan waar kaders en verantwoordelijkheden in staan voor de pilot. Dit is eigenlijk de plan van aanpak voor de pilot. Het pilotplan vormt de basis voor het gehele proces van de pilot, van start tot eind.

In het pilotplan staan de volgende aspecten:

Inleiding

- Waarom wordt deze pilot georganiseerd.
- Welke vormen worden getest in de pilot.
- Wat waren/zijn de overwegingen om uitsluitend deze vormen te testen.
- Hoe zien de VPA vormen eruit, voorbeeld foto.

Doel en resultaten

- Beschrijf het doel van de pilot. Wat is aan het einde van de pilot getest.
- Beschrijf welke resultaten uiteindelijk uit de pilot moeten komen. Denk hierbij aan de aspecten: Technische haalbaarheid, juridisch, sociale aspecten of interne werkprocessen.
- Beschrijf duidelijk wanneer de pilot geslaagd is.

Kaders

Beschrijf hier concreet welke voorwaarden en regels er zijn voor de pilot. Belangrijk is om de volgende aspecten te benoemen:

Aantal deelnemers

Houd bij de schaalgrootte rekening met het beschikbare capaciteit en budget. Hoe meer deelnemers hoe meer uren aan toetsing en uitvoering het gaat kosten. Veel pilotgemeenten hebben een deelnemersveld tussen de 30 en 70.

Duur van de pilot

Bepaal de doorlooptijd van de pilot. Advies om minimaal 1 jaar te hanteren. Hiermee zijn alle seizoenen voorbijgekomen. Geef een duidelijke einddatum aan, dit zorgt voor transparantie naar de aanvrager.

Randvoorwaarden

Niet alle woningen/straten zijn geschikt voor het plaatsen van VPA's; denk aan niet-grondgebonden woningen of in straten met brede groenstroken tussen woning en parkeerplaats. Het opstellen van duidelijke randvoorwaarden aan de locaties waar VPA's worden toegestaan is daarom belangrijk. Geef daarnaast aan wat er met de VPA's gebeurt als de pilot niet verlengd wordt.

In de bijlage is een basislijst aan randvoorwaarden opgenomen.

Soort VPA

Beschrijf welke vorm van VPA toegepast gaat worden. Meer hierover in het document [VPA - Vormen](#) in de map 'Handreiking VPA'.

Kosten

Geef aan hoe hoog de kosten zijn voor het aanvragen van een VPA en wie deze kosten betaalt. Denk hierbij aan materiaalkosten, aanlegkosten en leges. In veel gevallen worden de materiaalkosten en aanlegkosten verhaald op de aanvrager. Neem een besluit of men hun geld terugkrijgen als er besloten wordt niet verder te gaan met de pilot. De animo om mee te doen aan de pilot zal laag zijn als de gemeente besluit om de kosten niet te vergoeden als de pilot na de doorlooptijd wordt stopgezet en opgeruimd. Daarom adviseren we om de kosten pas in rekening te brengen als een definitief besluit is genomen over het toepassen van VPA's in de gemeente. Dit zorgt voor een lagere administratieve last en een verhoogde animo om mee te doen aan de pilot.

Bij deze stap hoort dus ook het reserveren van interne middelen voor het geval de kosten niet bij de aanvragers gelegd worden, omdat de pilot niet doorgezet wordt.

Planning

Stel een planning op voor de te nemen stappen.

Uitvoering

Zorg dat voor de uitvoering de volgende zaken duidelijk e.o. georganiseerd is.

- Ontheffing op het APV-artikel wat VPA verbiedt (artikel 2:10) (Zie document [VPA - Beleid en regelgeving](#) in de map Handreiking VPA).
- Nadere regels opstellen over het gebruik en toepassen van VPA.
- Organiseer hoe een inwoner een aanvraag kan indienen.
- Maak afspraken wie binnen de organisatie de behandelaar is van de aanvragen.

- Bepaal welke partij de VPA gaat aanleggen. Stem dit goed af met de werkvoorbereiders en de buitendienst.
- Organiseer het beheer en onderhoud.

Evaluatie en monitoring

Het is van belang om van tevoren vast te stellen wanneer de evaluatie plaatsvindt en welke aspecten geëvalueerd worden. Dit zal per VPA-vorm verschillen. Refereer in de evaluatie terug aan het doel wat is geformuleerd voor de pilot.

Een evaluatie bestaat vaak uit een interne en externe evaluatie. Maak bij de interne evaluatie een afweging of het toepassen van de VPA wenselijk is voor de gemeente en of er onoverkomelijke bezwaren zijn die niet gemitigeerd kunnen worden. Haal bij de externe evaluatie informatie op bij de gebruikers doormiddel van een enquête of fysiek bezoek.

Communicatie

Zorg dat de pilot bekend is in de gemeente. Afhankelijk van het aantal deelnemers is een communicatiestrategie te bedenken. Zorg voor een sociale media bericht en een artikel in de lokale krant. Gelet op voorgaande pilots zorgt dit voor voldoende animo. Mocht het maximaal aantal inschrijvingen nog niet gehaald zijn kan er een extra sociale media bericht verspreid worden. Uit ervaring van gemeenten die een pilot hebben uitgevoerd, blijkt dat het maximaal aantal deelnemers snel bereikt is. Maar dat men achteraf toch besluit om niet mee te doen vanwege de hoge kosten.

Maak in de communicatie duidelijk waarom een pilot wordt uitgevoerd, hoe men kan meedoen en wat daarvoor nodig is. Overweeg een gemeentelijke webpagina waar de informatie over de pilot te vinden is. Via de webpagina kunt u bijvoorbeeld ook de voorwaarden communiceren die in het pilotplan zijn benoemd.

Aanvraag

Onder aanvraag verstaan we de mogelijkheid tot het doen van een aanvraag, het registreren van de aanvraag en het toetsen van de aanvraag.

Aanvraagmogelijkheid

Er dient een mogelijkheid ingericht te worden om een aanvraag in te dienen. Minimaal is een mailadres waar men naar toe kan mailen. Overweeg een aanvraagportaal dat gekoppeld is aan het gemeentelijke zaaksysteem.

Het voordeel van het gebruik van een aanvraagportaal is dat er direct een zaak/workflow wordt aangemaakt voor de aanvrager. Bij het verlenen van een vergunning of ontheffing is een zaaknummer nodig.

Het gebruik van een mailadres scheelt in gemeentelijke voorbereidingstijd omdat er geen aanvraagportaal ingericht hoeft te worden. Wel vraagt het meer capaciteit bij het verwerken van de aanvragen; in totaal zal het daarom waarschijnlijk meer tijd kosten. Zeker als de pilot wordt omgezet naar definitief beleid.

Ongeacht het gebruikte middel is het aan te raden bij aanvraag direct alle relevante informatie te laten indienen door aanvrager. Daarmee kunt u direct aan de slag met de toetsing van de wenselijkheid van de betreffende VPA. Minimale informatie om op te vragen bij een aanvraag:

- Foto vooraanzicht huis waarop de te gebruiken parkeerplaats aangegeven wordt; u geeft aan op welke parkeerplaats(en) u wil parkeren.
- Foto straataanzicht, genomen vanaf de voordeur.
- Foto van de stoep waarbij de hoeveelheid tegels zichtbaar is, zodat bepaald kan worden hoeveel kabelgoottegels nodig zijn – belangrijk om de aanvrager te kunnen informeren over de precieze kosten. Voor stoepen met andere bestrating dan stoeptegels: bewoner geeft de afstand van perceel tot stoeprand aan, zodat duidelijk is hoeveel kabelgoottegels nodig zijn. Op deze foto geeft de aanvrager door middel van een lijntje ook de exacte locatie aan waar de kabelgoot zou moeten komen. Dit mag nooit direct voor de opgang naar de woning zijn i.v.m. bereikbaarheid van de woning zelf.
- Telling en afstand van het aantal tegels tussen de rand van het perceel en de stoeprand.
- Indien op de foto van het vooraanzicht nog geen laadpaal te zien is, tekening met indicatie van plaatsing laadpunt.

Aanvraag registratie

Zorg voor een overzicht van alle aanvragen. Zet hier in de locatie van de aanvraag en op welke gronden deze is goedgekeurd of afgekeurd. Door de locatie te registreren is het in een latere fase mogelijk om dit te visualiseren op een kaart voor collega's. Dit helpt bij het creëren van overzicht en uiteindelijk draagvlak.

Toetsen van de aanvraag

Om tijd efficiënt te zijn is het advies om niet alle aanvragen één voor één te keuren. Verzamel in plaats daarvan alle aanvragen en organiseer een sessie met collega's die betrokken zijn in het fysieke domein. Keur tijdens deze sessie gezamenlijk alle aanvragen op basis van de voorwaarden die zijn geformuleerd.

Zorg voor gestandaardiseerde brieven voor een afgekeurde en goedgekeurde aanvragen. Voor draagvlak onder bewoners is het belangrijk duidelijke toelichting te formuleren in het geval van een afgekeurde aanvraag.

Aanleg

De rol van de gemeente voor de realisatie en aanleg verschilt per VPA-vorm. In het geval van een *kabelmat* heeft de gemeente geen realisatieplicht. Deze kan een bewoner ook zelf aanschaffen. Er is bij deze vorm in de aanlegfase dus geen acties vereist. Ditzelfde geldt ook in het geval van de VPA-vorm *kabelarm*.

Als er is gekozen voor de VPA-vorm *kabelgoten* is het advies om alle kabelgoten in één tranche te bestellen en aan te leggen gezien het hier gaat om een aanpassing aan de openbare ruimte. Het is raadzaam om een werkvoorbereider te betrekken bij het aanleggen van de kabelgoten. Deze kan de locaties van de kabelgoten in één keer uitzetten bij een aannemer.

Monitoring en Evaluatie

Gebruik voor de monitoring en evaluatie het pilotplan dat in de beginfase is vastgesteld. Refereer terug aan het beoogde doel van de pilot.

Monitoring gedurende de pilot

- Spreek met afdeling handhaving af om 1 of 2x te schouwen bij alle kabelgoten, en let daarbij specifiek op:
 - Wordt kabelgoot juist gebruikt (kabel er goed in zodat de gehele kabelgoot benut wordt en er geen kabel op een gevaarlijke plek uit steekt, de auto staat op juiste parkeervak te laden, kabelgoot is intern schoongehouden)
 - Bij onwenselijke situaties worden bewoners aangesproken
- Spreek integraal af om actief meldingen in de gaten houden en deze verzamelen

Evaluatie bij einde van de pilot

Het einde van de pilot is vastgesteld in het pilotplan. Dit is ook gecommuniceerd, dus begin vroegtijdig met de voorbereidingen voor het evalueren met de pilot. De evaluatie moet het doel en het gewenste resultaat aantonen van het pilotplan. Stel een evaluatiememo op waarin de externe- en interne evaluatie in beschreven wordt.

Externe evaluatie

Bij de externe evaluatie worden alle gegevens verzameld over de ervaring van gebruikers van de openbare ruimte. De volgende gegevens kunnen verzameld worden om een goed beeld te krijgen van de situatie die heeft voorgedaan op straat:

1. Meldingen over het kabelgotensysteem
2. Foutief gebruik kabelgoot (BOA's)
3. Enquêteresultaat onder gebruikers VPA
4. Enquêteresultaat van omgeving (gebruikers openbare ruimte)
5. Fysieke tafelgesprekken (rond door de buurt)

Tijdens de pilot kunnen meerdere informatiebronnen worden verzameld. Waarbij nummer 1 en 2 met name gaan over het gebruik van de VPA. BOA's kunnen ondersteunen door bij hun reguliere wijk rondes periodiek controleren of de VPA op een juiste manier gebruikt wordt. Hierdoor is een beeld te schetsen of de voorwaarden juist worden toegepast.

Het is van belang om ook goed de mening van gebruikers van de VPA als ook gebruikers van de openbare ruimte mee te nemen. Benader na een aantal maanden voor het eindigen van de pilot de eigenaren van een VPA om een enquête in te vullen (zie bijlage 1). Aanvullend hierop is het wenselijk om eens fysiek langs te gaan bij aanvragers en ook bij de burens van de aanvrager. Ga daarbij na hoe men het vond om een kabelgoot te hebben, was er bijvoorbeeld sprake van claimedrag of foutief gebruik. Dit geeft meer subjectiviteit aan de evaluatie en ook een gevoel van beleving in de straat.

Interne integrale afweging

Veel pilots worden gestart zonder inhoudelijke interne integrale afweging met alle beleidsvelden. Als de pilot ten einde loopt dient deze afweging gemaakt te worden. De risico's en kansen per beleidsveld dienen in beeld gebracht te worden. Dit kan door één op één met collega's af te stemmen, maar het advies is een integrale sessie. Hierbij zal de discussie niet uitsluitend op één beleidsveld focussen maar het brede gesprek over de nut- en noodzaak komt aan bod. Gebruik voor de interne afweging de resultaten van de monitoring en enquête. Dit geeft andere collega's een perspectief van de ervaringen.

Gebruik de interne afweging ook om kritisch naar het werkproces te kijken. Welke stappen kunnen bij het definitief inregelen worden verbeterd of geoptimaliseerd.

Bijlage 1 lijst gemeentes en keuze

Gemeente	Type VPA	Huidige status
's-Hertogenbosch	Kabelmat	Pilot
Almelo	Kabelmat	Definitief beleid
Alphen aan den Rijn	Kabelgoot	Pilot
Amsterdam	Niet toegestaan	Definitief
Amersfoort	Kabelmat	Definitief
Den Haag	Niet toegestaan	Definitief
Deventer	Niet toegestaan	Definitief
Enschede	Kabelgoot	Definitief beleid
Geldrop-Mierlo	Kabelmat	Pilot
Gooise Meren	Kabelmat	Definitief beleid
Haarlem	Kabelgoot, kabelarm	Definitief beleid
Haarlemmermeer	Kabelmat	Definitief beleid
Heemstede	Kabelgoot	Pilot
Hilversum	Kabelgoot	Definitief beleid
Leiden	Kabelgoot	Pilot
Nieuwkoop	Kabelgoot	Pilot
Nijmegen	Kabelgoot	Pilot
Noordwijk	Laadkabel	Definitief beleid
Oosterhout	Kabelgoot	Definitief beleid
Schagen	Kabelmatten	Definitief beleid
Soest	Kabelgoot	Definitief beleid
Tilburg	Kabelgoot	Pilot
Utrecht	Niet toegestaan	Definitief
Velzen	Kabelmat	Definitief beleid
Vught	Kabelgoot	Pilot
Westland	Kabelgoot	Definitief beleid
Zaanstad	Kabelmat	Definitief beleid
Zeewolde	Kabelgoot	Pilot

Bijlage 2 – Enquête evaluatie VPA

Op welke manier en waar laadde u uw elektrische auto op voordat u een {{Vorm VPA}} had?
<ul style="list-style-type: none"> • Ik had nog geen elektrische auto • Bij openbare laadpaal • Ook vanuit eigen meterkast, maar op andere manier • Anders, namelijk:
Wanneer gebruikt u met name de {{Vorm VPA}} ?
<ul style="list-style-type: none"> • Elk moment van de dag • 's Avonds • 's Ochtends • 's Middags
Bent u tevreden met de {{Vorm VPA}} ?
<ul style="list-style-type: none"> • Erg ontevreden • Ontevreden • Geen mening • Tevreden • Erg tevreden
Hoe vaak in de week gebruikt u de {{Vorm VPA}} voor het opladen van uw elektrische auto?
<ul style="list-style-type: none"> • Elke dag • 5 of 6 keer in de week • 3 of 4 keer in de week • 1 of 2 keer in de week • Ik gebruik hem niet
Gebruikt u de {{Vorm VPA}} ook als de parkeerplaats direct bij het uiteinde van de {{Vorm VPA}} bezet is, en u ergens anders moet staan?
<ul style="list-style-type: none"> • Ja • Nee
Hoeveel moeite heeft u ervaren met het onderhouden van de {{Vorm VPA}} ?
<ul style="list-style-type: none"> • Geen moeite • Weinig moeite • Geen ervaring mee • Enige moeite • Veel moeite
Hoe vaak komt het voor dat een andere auto op de parkeerplaats staat waar uw {{Vorm VPA}} ligt?
<ul style="list-style-type: none"> • Heel vaak • Vaak • Soms • Bijna nooit • Nooit
Wat doet u als een andere auto op de parkeerplaats staat waar uw {{Vorm VPA}} ligt?
<<Open vraag>>

Is uw laadgedrag anders nu uw een **{{Vorm VPA}}** hebt? Bv meer laden op momenten dat zon schijnt, of stroomprijzen laag zijn.

<<Open vraag>>

Hoe vond u het aanvraagproces voor het verkrijgen van een **{{Vorm VPA}}** ?

<<Open vraag>>

Heeft u nog andere opmerkingen?